

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geldof aankondigingen moeten franco gedaan worden aan den uitgever, groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.

Abonnement

Binnen de stad, 3 fr. per jaar.

Buiten de stad, 4 fr. "

Een blad afzonderlijk 15 centimen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen 125 centimen per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikelsvooraf of midden in het blad: 1 fr. den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG

TONGEREN, DEN 12 DECEMBER

Aan de lezers van den POSTRIJDER.

De ongemeene bijval van den Postrijder, en het aangroeiend getal zijner aankondigingen, maken ons een plicht nieuwe opofferingen te doen om de welwillendheid van het publiek te beantwoorden.

Te rekenen van nieuwjaar aanstaande zal de jaarlijksche abonnementsprijs bepaald worden als volgt :

Driemaal per week . . . 6 frs.
Tweemaal per week . . . 3 frs.
Zaterdags alleen . . . 4 frs.

Deze prijsvermindering zal alleenlijk toegestaan worden aan de personen die hun abonnement vooraf betalen.

De personen die van heden een abonnement aan den Postrijder nemen en vooraf betalen voor het jaar 1883, zullen het blad gratis ontvangen tot aanstaande nieuwjaar.

De Postrijder is het grootste blad van Limburg. Onze maatregelen zijn genomen om hetzelfde voor het vervolg onder alle opzichten nog verdere verbetering en voor den lezer aantrekkelijker te maken.

Er zijn te veel priesters, roepen de geuzen en daarom moet Bara honderden onderpastoraalplaatsen afschaffen. Te veel priesters? Ja voor de geuzen, want zoolang er priesters zijn zal de geuzerij het volk zoo gemakkelijk niet kunnen bederven. Daarom zijn er te veel! En daarom worden de priesters door de Communards voor den kop geschooten, en door de geuzen gebrood-roofd. 't Is de eigene veroordeeling der Geuzen!

De gemene Aubanel die met den afgezetten bisschop Dumont was aangespannen en allerhande bijzondere brieven in de gazetten afkondigde, is thans voor goed op den sukkel. Hij heeft niet alleen de uitgave zijner vuile bladjes moeten staken, maar schijnt nu zelfs te leunen met zijne geheime papieren en zou ze wel aan den bisschop van Luik willen verkoopen tegen... klinkende munt! Ziedaar weer een staaltje van liberale eerlijkheid en deftigheid. « Geld of schandaal » is het leven der liberalen!

M. Smekens, de eerbiedwaardige voorzitter der rechtbank te Antwerpen, wordt door de geuzen-gazetten aangevallen omdat hij niet ten voordeele van Armand heeft getuigd. Het zijn de slechtste vruchten niet, waaraan de wespen knagen.

Groot nieuws.

Het postbestuur heeft aan de voornaamste velocipede-fabrikanten exemplaren hunner producten gevraagd voor de brieven dragers.

Binnen kort zal men dus ieder briefdrager, op een velocipede gezeten, zien komen afstooten. Dat zal een spel geven.

Men schrijft uit Maeseyck :

De Maas valt zeer langzaam, evenwel is de mallepostdienst op Susteren sedert enige dagen kunnen hervat worden.

De inwoners van Heppeneert moeten nog per schuit varen om onze stad te bereiken.

Het ware te wenschen dat onze stads- en landsbesturen de spoedigste maatregelen bij de hand namen om de Heppeneertaren uit hunnen erbarmelijken toestand te verlossen.

Waarom zou het gouvernement dat zoveel miljoenen in de groote steden aan allerlei prachtige werken verknikkert, niet een ongelukkige gemeente kunnen begunstigen met een houten brug in vorm van die waar men nabij Roermond per spoor overrijdt. Dat waren geen overgroote kosten voor het landsbestuur en dan nog zoude het geld ten minste goed besteed wezen. Toe overheden, volgt onzen raad.

Het provinciaal Comité der katholieke scholen in Limburg, heeft verleden week te Hasselt een vergadering gehouden onder voorzitterschap van M^onseigneur Warblings, vicaris-generaal.

Uit het verslag, aan het provinciaal comité voorgelezen, blijkt dat het katholiek onderwijs thans in Limburg 233 lagere scholen telt; het getal leerlingen, dat in 1880 tot 24,000 en in 1881 tot 26,600 beliep, is in 1882 gestegen tot meer dan 27,000. De katholieke scholen onzer provincie hebben dus over de 3000 leerlingen gewonnen gedurende de twee laatste jaren. In zekere kantons is de evenredigheid der leerlingen van de katholieke scholen boven de 27 ten honderd tegen min dan 23 ten honderd voor de officieele scholen!

Dat zijn uitslagen, die klaarlijk bewijzen

dat de Limburgsche bevolking het zoo gezegd onzijdig onderwijs van Pieter Van Humberck veracht en verfoeit en niets begeert voor de jeugd dan een oprecht katholiek onderwijs, volgens de voorschriften der H. Kerk.

De Gouverneur der provincie Limburg brengt ter kennis van de belanghebbenden dat de openbare voordrachten over de fruitboomteelt op de volgende dagen zullen plaats hebben :

WINTERSEIZOEN.

Te Tongeren, den 17, 24 en 31 december 1882, 14, 21 en 28 januari, 4 en 18 februari 1883, ten 9 1/2 uren 's morgens, in den hof van den voordrachtgever M. Heffius;

Te Wallebeke, den 21 en 28 januari 1883, 7, 14, 21 en 28 januari, 4 en 11 februari en 4 maart 1883, ten 1 1/2 ure 's namiddags, in de gemeente-school;

Te Hasselt, den 21 en 28 januari, 4, 11, 18 en 25 februari, 4, 11 en 18 maart 1883, ten 9 uren 's morgens, in het lokaal der hofbouwmaatschappij van Hasselt.

ZOMERSEIZOEN.

Te Tongeren, den 15 mei, 10 juni en 8 juli 1883, ten 9 1/2 uren 's morgens, in den hof van den voordrachtgever M. Heffius;

Te Wallebeke, den 6 mei, 10 juni en 8 juli 1883, ten 1 1/2 ure 's namiddags, in de gemeente-school;

Te Hasselt, den 27 mei, 17 juni en 29 juli 1883, ten 9 uren 's morgens, in het lokaal der hofbouwmaatschappij van Hasselt.

Geestelijke benoemingen.

De erw. heer Kempeneers, pastoor te Brouckom, is pastoor benoemd te Ordingen. Hij wordt te Brouckom vervangen door M. E. Coninx, pastoor te Runkelen.

De erw. heer O. Ritzen, kapelaan te Mechelen, is professor benoemd in het seminarie van den H. Rochus.

Sterfgeval.

Men meldt het overlijden van M. Lachaud een der vermaardste advocaten van Parijs, die aldaar gestorven is in den ouderdom van 65 jaren.

Hof van assisen van Brabant Zaak Peltzer.

Verhoor van den 9 december.

De laatste getuigen in de zaak Peltzer zijn in zitting van verleden zaterdag afgehoord. Het waren ingenieurs, die met Leon of Armand in betrekking geweest waren, en die min of meer als getuigen a decharge ten voordeele der betichten kwamen tuigen.

Het is waarlijk vreemd hoe door sommige getuigen dezelfde omstandigheden op verschillende wijze worden uitgelegd. Men moet natuurlijk wantrouwig zijn als men bij voorbeeld de getuigen aanhoort van M. Pecher, vader van Mad. Bernays. Wilde men dien man gelooven dan zou al het ongelijk aan den kant van den ongelukkigen advocaat Bernays geweest zijn terwijl zijne vrouw een ware engel van deugd, van goedheid en zelfopoffering was. M. de advocaat Delvaux getuigt in den zelfden zin en meer andere schilderen Mad. Bernays onder de vleijendste kleuren af.

Wanneer de advocaten der gebroeders Peltzer zullen opstaan, zullen zij natuurlijk ook zoo spreken, en alle ongelijk op het ongelukkig slachtoffer zoeken te werpen.

Ten langen laatste zullen zij nog komen vragen dat de gebroeders Peltzer vrijgesteld worden, en Bernays doen veroordeelen!

Verhoor van den 11 december.

In de zitting van gisteren maandag heeft de advocaat generaal Van Maldeghem, die het ambt van openbaar ministerie bekleed zijn rekvisitorium begonnen.

De zitting wordt ten 9 ure 40 minuten geopend.

Een lid van den jury verzoekt eenige vragen te stellen.

Heeft Armand de schoenen herkend, die volgens de experten, scheikundigen en de wetsdoksors het spoor in den bloedpas heeft nagelaten?

Armand zegt dat men hem die schoenen niet heeft voorgelegd.

De voorzitter antwoordt dat men hem straks de schoenen zal aanbieden: « Gij zult ze kunnen passen gedurende de opschorsing der zitting. »

Verder vraagt het lid: Wat is er van den ring met de namen Henri Lucy, in het huis der Wetstraat geworden?

Leon verklaart dat Murray een ring van den zelfden aard vergeten had in een hotel; Leon had hem verloren en eenen nieuwen doen maken te Londen.

Waar is die ring gevonden?

M. Van Maldeghem antwoordt in de slaapkamer van het huis der Wetstraat.

Het woord wordt vervolgens gegeven aan het openbaar ministerie voor het rekvisitorium.

M. Van Maldeghem zegt dat hij recht komt vragen over de afgrijpselijke misdaad der Wetstraat

in naam van het volk wiens rust gestoord is door dien ongehoorden aanslag.

Van den kant van het slachtoffer is niemand opgestaan om recht te vragen: de vader schijnt door den slag verpletterd en gelaten in zijn lot, zooals Abraham gelaten was bij het offer van Isaac.

De weduwe van het slachtoffer is hier geweest, koud, onbeweeglijk, hardvochtig, geen traan in haar oog en hare lippen bevochtig niet.

Doch het volk, de natie eischt voldoening en ik kom ze in zijnen naam eischen.

Ik bid God, den rechtler der rechtlers, geen woord over mijne lippen te laten komen dat niet de stempel der waarheid draagt. *(Bevinging.)*

M. Van Maldeghem bewijst dat men van den eersten oogenblik af aan geen ongeluk geloofd heeft; men had de overtuiging dat er een misdaad was begaan.

Er was geen Vaughan; men moest den moordenaar zoeken in de omgeving van Bernays.

Het tooneel in de Wetstraat ingericht, was een hatelijk komediespel: Leon is een leugenaar, een komediant; Armand is de invinder van den moord. « Gij ook zijt een komediant! » zegt hem M. Van Maldeghem.

Armand maakt een ontkennend teeken met het hoofd; gansch den tijd neemt hij notas.

Leon staart voortdurend den advocaat-generaal aan.

Komedie en berekende misdaad! hervat M. Van Maldeghem. De dood van Bernays moest de geheime belangen en verwachtingen verwezenlijken van Armand, die al zijne vreemde en hoop samengetrokken had op een ander mans vrouw.

M. Van Maldeghem haalt verscheidene depechen aan tusschen Armand en James gewisseld na den moord; zij zijn een bewijs der plichtigheid van Armand.

Deze deed stap voor stap het onderzoek volgen; hij fabriceerde brieven om te doen gelooven dat Leon in Amerika was; hij deed den reiszak verdwijnen; deze bevatte ongetwijfeld verpletterende overtuigingsstukken.

Armand beweert dat hij het geheim bewaart over dien reiszak, om de eer eener vrouw te redden, alsof er nog reeds niet genoeg vrouwen in deze zaak waren!

Een vriend zou hem het geheim daarover gevraagd hebben! Doch welke vriend zal hf genoeg zijn om zijnen vriend op de bank der schande te laten, zooals Armand thans is, wanneer hij hem door een enkel woord kan redden? *(Bevinging.)*

M. Van Maldeghem eindigt het eerste gedeelte van zijn rekvisitorium.

De zitting wordt ten 12 ure gegeven.

In de zitting van den namiddag heeft M. Van Maldeghem zijn rekvisitorium voortgezet, zonder hetzelfde ten einde te trekken. Het laatste gedeelte heeft hij vandaag dinsdag uitgesproken.

M. Van Maldeghem houdt de beschuldiging met veel talent staande, hij haalt alle feiten aan die wij reeds in vorige nummers hebben bekend gemaakt en bewijst de plichtigheid der gebroeders Peltzer.

De houding van Leon en Armand Peltzer gedurende de redevoering van M. Van Maldeghem is zeer opgemerkt geworden. Zoo lang de advocaat-generaal sprak, heeft Leon de oogen op hem gehouden, zonder dat zijn gelaat eenige uitdrukking te kennen gaf. Wat Armand betreft, deze was nu eens ter neer geslagen, dan weer richtte hij het hoofd met trotschheid op, alsof hij den advocaat-generaal had willen dreigen.

Men voorziet dat de uitspraak van het vonnis maandag of dinsdag zal plaats hebben.

BUITENLAND

Nederland.

Aan de statie te Wylre, is een meisje van de loopplank onder eenen in beweging zijnde trein geraakt. Zij had de tegenwoordigheid van geest, zich onbeweeglijk plat op den grond te leggen, met het gelukkig gevolg dat, hoewel 15 wagens over haar reden, zij slechts eenige onbeduidende kwetsuren bekam.

Engeland.

Brand van Alhambra-Theater.

De telegraaf heeft ergisteren gemeld, dat het Alhambra theater te Londen in asch is gelegd.

Rond 1 uur 's nachts ondede de politie in den omtrek van Leicester-square den dienst doende, dat er brand in het gebouw was uitgebroken, en gaf daarvan in allerlij kennis aan het naaste bureau der pompiers. Spoedig waren de stoomspuiten ter plaatse; van verschillende kanten werd water gegoten in het brandend gebouw, doch niet geen andere uitwerking dan dat het vuur nog heviger woedde. 't Moet een prachtig schouwspel geweest zijn, toen de vlammen eindelijk zich als een onzagelijke vuurzuil verhieven en in geheel Londen een zichtsbarren roosden gloed verspreidden.

Aan de overzijde van Leicester-square schrooide de felle hitte het gelaat, zoodat de pompiers dan ook letterlijk werden geblakerd. Van het groote gebouw is niets gespaard gebleven.

Niet alleen het gebouw maar al wat het bevatte is de proof der vlammen geworden; de kostumen en schenen werden vernield. De brand deelde zich

zelf mee aan de omliggende gebouwen. De schade wordt berekend op 150,000 p. st. of 5 miljoen 750 duizend frank.

Dit is nogtans niet alles; twee pompiers verloren het leven in de vlammen, terwijl vijf andere erge brandwonden bekwamen. Inschrijvingen zijn geopend voor de betrekkingen der ongelukkige slachtoffers.

Hoe het vuur ontstaat is weet men niet; enkele weteters beweerden zooals altijd, dat iemand een brandend eindje cigar op een bank heeft laten liggen; anderen houden staan dat het vuur veroorzaakt werd door een der vuurpijlen die geworpen worden in het derde bedrijf van het stuk *Murphy War*, dat men dien avond gespeeld had. Beiden gezegdens schijnen gewaagd, want de man die het eerst het vuur ontwaarde, zegt dat de brand aan de balkon begonnen is.

Alhambra-theater was een der meest bezochte schouwburgen van Londen. Gebouwd naar het model van het Alhambra-Palais te Grenada, wiens naam het draagt, was 't een der schoonste gebouwen van Londen. Het werd gebouwd om te dienen tot konferentie zaal; doch men veranderde weldra zijne bestemming. In 1870 werd het tot schouwburg ingericht.

Uit eene opgave blijkt dat het Alhambra-theater de 55^e schouwburg was, in de laatste 20 jaar door het vuur vernield.

Rusland.

NOGMAALS DE NIHILISTEN.

De nihilisten hebben weer van zich doen spreken door de volvoering van een reeds in 1881 door hengeveld doodvonnis. Toen werd de nihiliste Sophia Perowskaja door de politie betrapt en na veroordeeld te zijn wegens deelneming aan moord op den keizer, met vier harer medeplichtigen ter dood gebracht. Het geheimzinnige orgaan der nihilisten, de *Naradnaja Wolga*, sprak toen het doodvonnis uit over den politie-agent die Sophia had gevat. Zondag werd bedoelde persoon door een dolksteek van het leven beroofd.

Turkije.

SAMENZWEERING TEGEN DEN SULTAN.

Aan de *Standard* wordt uit Constantinopel gemeld, dat er, tengevolge van de laatste samenzweering tegen den sultan, nog voortdurend groote-schrik heerscht in het paleis. Ruim honderd circassische vrouwen in den harem worden van medeplichtigheid aan het komplot verdacht en zijn daarom naar verschillende provincien verbannen. De sultan draagt steeds geladen revolvers en houdt zich voortdurend in den harem afgesloten, terwijl hij, uit vrees voor vergiftiging, bijna geen voedsel gebruikt.

Australië.

Sidnev, 10 december.

Eene depeche uit Melbourne meldt, dat bij een ongeluk op den spoorweg van Melbourne naar Hobsons-Bay, niet vier van Hawshorne, 100 personen min of meer gekwetst werden.

Politiek overzicht

In den Franschen Senaat heeft de heer Fresnou zaterdag het gouvernement ondervraagd aangaande de omzendbrieven van den heer Duvaux, waarbij aan de prefecten overgelaten wordt het geschikt oogenblik te kiezen om de godstienstige beelden uit de scholen te doen verdwijnen.

De heer Duvaux, minister van onderwijs heeft geantwoord dat die omzendbrief verzonden was met een doel van verzoening? ten einde de strengheid der wet te verzachten. Zonderlinge verzoening!

Men maakt een wet waarbij de godsdienst uit het onderwijs en het kruisbeeld uit de school verbannen worden en omdat men het kruisbeeld niet durft wegnemen daar waar men een beschuldiging onder de bevolking vreest, beroemt men zich op zijne gematigdheid.

Onnodig te zeggen dat deze schijnheilige handelwijze van het gouvernement door de radikale meerderheid is goedgekeurd. Het eenvoudige dagorde door het ministerie gevraagd is gestemd met 164 stemmen tegen 96.

Uit Egypte wordt gemeld dat waarschijnlijk vier bataljons van de Engelsche bezitting binnen eenige dagen naar hun vaderland zullen terugkeeren. Yakoup Sami en Mahmoud Fhemi zullen vandaag door den krigsraad gevonnisd worden.

Arabi en zijne medeveroordeelden hebben schriftelijk aan den heer Broadley hun eerewoord geschreven dat zij op het eiland Ceylon zullen blijven zoolang het aan den onderkoning zal behagen. Zij zullen darheen gezonden worden aan boord van een vaartuig uitgerust door het Egyptisch gouvernement.

Ismael Eyoub is minister van binnenlandsche zaken benoemd in vervanging van Riaz pacha.